

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

ZKA

ZYRA KOMBËTARE E AUDITIMIT
NACIONALNA KANCELARIJA REVIZIJE
NATIONAL AUDIT OFFICE

IZVEŠTAJA O REVIZIJI GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA OPŠTINE GRAČANICA ZA 2025. GODINU

Priština, May 2026.

SADRŽAJ IZVEŠTAJA

1 Revizorsko mišljenje

2 Nalazi i preporuke

3 Sažeta informacija o planiranju i izvršenju budžeta

4 Napredak u sprovođenju preporuka

Dodatak I: Potvrдно pismo / Tabela za komentare BO-a u vezi revizorskog izveštaja

Dodatak II: Objašnjenje u vezi sa različitim vrstama mišljenja primenjeno od NKR-a i drugih delova revizorskog izveštaja

1 Revizorsko mišljenje

Završili smo reviziju finansijskih izveštaja opštine Gračanica za godinu koja se završila 31. decembra 2025. godine, u skladu sa Zakonom o generalnom revizoru i Nacionalnoj kancelariji reviziju Republike Kosovo i Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI). Revizija je sprovedena da bi nam se omogućilo da izrazimo mišljenje o finansijskim izveštajima i zaključak o usklađenosti sa autoritetima.¹

Kvalifikovano mišljenje o godišnjim finansijskim izveštajima

Revidirali smo godišnje finansijske izveštaje Opštine Gračanica (OG), koji sadrže izveštaj o prihodima i isplatama gotovine, izveštaj o izvršenju budžeta i napomene uz finansijske izveštaje, uključujući sažetak značajnih računovodstvenih politika i drugih izveštaja, za godinu koja se završila 31. decembra 2025. godine.

Po našem mišljenju, osim uticaja pitanja opisanih u paragrafu Osnova za kvalifikovano mišljenje, godišnji finansijski izveštaji opštine Gračanica predstavljaju istinit i fer prikaz u svim materijalnim aspektima, u skladu sa Međunarodnim standardima računovodstva za javni sektor, po osnovi gotovinskog računovodstva, Zakonom br. 03/L-048 o upravljanju javnim finansijama i odgovornostima (sa izmenama i dopunama) i Uredbom Ministarstva finansija br. 01/2017 o godišnjem finansijskom izveštavanju budžetskih organizacija.

Osnova za kvalifikovano mišljenje

- B1 Računi potraživanja su bili potcenjeni u GFI-u u vrednosti od 1.418.635 €.
- B2 Rashodi su pogrešno klasifikovani u ekonomske kategorije u iznosu od 282.706 €.
- B3 Kapitalna i nekapitalna imovina nisu objektivno prikazana u GFI-u, kao i zalihe su potcunjene za 528.666 €, zbog njihovog neevidentiranja.

Za više informacija, videti potpoglavlje 2.1 Pitanja koja utiču na revizorsko mišljenje.

Revizija je sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI). Prema ovim standardima, naše odgovornosti su opisane u nastavku, u odeljku izveštaja pod nazivom „Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izveštaja“. U skladu sa INTOSAI-P-10, ISSAI 130, Etičkim kodeksom NKR-a i drugim relevantnim zahtevima za reviziju finansijskih izveštaja budžetskih organizacija, NKR je nezavisan od revidiranog subjekta. Verujemo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i odgovarajući da obezbede osnovu za mišljenje.

Zaključak o usklađenosti

Revidirali smo da li su procesi i prateće transakcije u skladu sa utvrđenim kriterijumima revizije koji potiču iz zakonodavstva koje se primenjuje na revidirani subjekt u kontekstu korišćenja finansijskih sredstava.

Po našem mišljenju, osim uticaja pitanja opisanih u odeljku Osnova za zaključak o usklađenosti, transakcije obavljene u procesu izvršenja budžeta opštine Gračanica bile su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa utvrđenim kriterijumima revizije koji proističu iz zakona koji se primenjuju na revidirani subjekt u kontekstu korišćenja finansijskih sredstava.

Osnova za zaključak

- B4 Nedostatak evidencija o računima potraživanjima od takse za obavljanje delatnosti u iznosu od 41.700 €.
- A1 Utvrđivanje odstupanja od 30% u javnom okvirnom ugovoru sa jediničnom cenom.
- A2 Odabir NVO-a ne u skladu sa kriterijumima javnog poziva.
- C1 Neusklađivanje ugovora o radu/akata o imenovanju sa zakonskim zahtevima.
- B5 U 21 slučaja smo primetili da obrazovno i zdravstveno osoblje nije bilo raspoređeno na svoje radno mesto u skladu sa ugovorom.
- B6 Primena koeficijenta nije u skladu sa zakonom o platama.
- B7 Kašnjenje u ispunjavanju obaveza i dodatna plaćanja za troškove izvršenja/sudskog postupka.

Za više informacija, videti potpoglavlje 2.2 Pitanja koja utiču na zaključak o usklađenosti.

Revizija je sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI). Prema ovim standardima, naše odgovornosti su opisane u nastavku, u odeljku izveštaja pod nazivom „Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izveštaja“. U skladu sa INTOSAI-P-10, ISSAI 130, Etičkim kodeksom NKR-a i drugim relevantnim zahtevima za reviziju finansijskih izveštaja budžetskih organizacija, NKR je nezavisan od revidiranog subjekta. Verujemo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i odgovarajući da obezbede osnovu za zaključak.

Odgovornosti menadžmenta i rukovodećih/upravljačkih organa za godišnje finansijske izveštaje

Predsednik Opštine je odgovoran za pripremu i na fer način prezentaciju finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim standardima računovodstva za javni sektor - Finansijsko izveštavanje po osnovi gotovinskog računovodstva. Predsednik Opštine je takođe odgovoran za uspostavljanje unutrašnjih kontrola, koje utvrđuje da su neophodne kako bi se omogućila priprema finansijskih izveštaja, bez prouzrokovanih materijalnih pogrešnih iskaza, bilo da su

usled prevare ili greške. Ovo uključuje ispunjavanje zahteva koji potiču iz Zakona br. 03/L-048 o upravljanju javnim finansijama i odgovornostima i Uredbe br. 01/2017 o godišnjem finansijskom izveštavanju budžetskih organizacija.

Predsednik Opštine je odgovoran za obezbeđivanje nadzora nad procesom finansijskog izveštavanja opštine Gračanica.

Odgovornost menadžmenta za usklađenost

Menadžment opštine Gračanica je takođe odgovorno za korišćenje finansijskih sredstava opštine Gračanica u skladu sa Zakonom o upravljanju javnim finansijama i odgovornostima i svim drugim važećim pravilima i propisima.³

Odgovornost generalnog revizora za reviziju GFI-a

Naši ciljevi su da pružimo razumno uverenje o tome da li finansijski izveštaji u celini ne sadrže materijalne pogrešne iskaze, bilo da su usled prevare ili greške, i da izdamo revizorski izveštaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uverenje je visok nivo uverenja, ali nije garancija da će revizija sprovedena u skladu sa ISSAI-ma otkriti svaki materijalni pogrešan iskaz koji može postojati. Pogrešni iskazi mogu nastati usled prevare ili greške i smatraju se materijalnim ako se, pojedinačno ili zajedno, razumno može očekivati da će uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Naš cilj je takođe da izrazimo zaključak revizije o usklađenosti nadležnih organa opštine Gračanica sa utvrđenim kriterijumima revizije koji potiču iz važećeg zakonodavstva u kontekstu korišćenja finansijskih sredstava, a koja se odnose na revidirani subjekt.

Kao deo revizije u skladu sa Zakonom o NKR-a i ISSAI, tokom cele revizije koristimo profesionalno rasuđivanje i skepticizam. Takođe:

- Identifikujemo i procenjujemo rizike materijalno pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, bilo zbog prevare ili greške, izrađujemo i sprovodimo revizorske postupke kao odgovor na te rizike i prikupljamo revizorske dokaze koji su dovoljni i odgovarajući da obezbede osnovu za mišljenje. Rizik od neotkrivanja materijalno pogrešnog iskaza koji je rezultat prevare je veći nego kod onog koji je rezultat greške, jer prevara može obuhvatiti manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, pogrešna predstavljanja ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.
- Identifikujemo i procenjujemo rizike neusklađenosti sa autoritetima, bilo zbog prevare ili greške, izrađujemo i sprovodimo revizorske procedure kao odgovor na te rizike i pribavljamo revizorske dokaze koji su dovoljni i odgovarajući da obezbede osnovu za naš zaključak o usklađenosti sa autoritetima. Rizik od neotkrivanja slučaja neusklađenosti sa autoritetima koji je rezultat prevare je veći nego kod onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne

propuste, pogrešna predstavljanja ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola, falsifikovanje, namerne izostavke, pogrešna predstavljanja ili zaobilaženje interne kontrole.

- Obezbeđujemo da shvatimo unutrašnje kontrole relevantne za reviziju kako bismo izradili odgovarajuće revizorske procedure, ali ne sa ciljem izražavanja mišljenja o efektivnosti unutrašnje kontrole opštine Gračanica.
- Procenjujemo podobnost primenjenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procena i povezanih obelodanjivanja koje je uradilo Menadžment.
- Procenjujemo celokupno prikazivanje, strukturu i sadržaj finansijskih izveštaja, uključujući i obelodanjivanja, za obezbeđivanje da finansijski izveštaji prikazuju osnovne transakcije i događaje na istinit i fer način.

Između ostalog, komuniciramo sa Menadžmentom i onima koji su odgovorni za upravljanje u vezi sa planiranim delokrugom i vremenom revizije i značajnim nalazima revizije, uključujući neki značajan nedostatak u unutrašnjoj kontroli koje identifikujemo tokom revizije.

Na osnovu pitanja komunicirana menadžmentu, utvrđujemo ona pitanja koja su bila od značajnija u reviziji finansijskih izveštaja za tekući period i koja se smatraju ključnim revizorskim pitanjima. Revizorski izveštaj se objavljuje na veb stranici NKR-a, osim informacija koje su klasifikovane kao osetljive ili zbog drugih zakonskih i administrativnih zabrana, u skladu sa važećim zakonodavstvom.

2 Nalazi i preporuke⁴

Tokom revizije, primetili smo oblasti u kojima su potrebna značajna poboljšanja, u vezi sa finansijskim upravljanjem i kontrolom. Očigledne slabosti su primećene u važnim finansijskim oblastima kao što su: pogrešna klasifikacija rashoda, nedostaci u nabavkama, slabosti u subvencijama i transferima, nedostaci u upravljanju imovinom i zalihama, nedostaci u prikazivanju računa potraživanja, loše upravljanje ugovorima, kašnjenja u plaćanju faktura, koje su predstavljene u nastavku na vaš uvid u obliku nalaza i preporuka. Ovi nalazi i preporuke imaju za cilj da izvrše neophodne ispravke finansijskih informacija predstavljenih u finansijskim izveštajima, uključujući obelodanjivanja u obliku napomena i da poboljšaju unutrašnje kontrole nad finansijskim izveštavanjem i usklađenost sa autoritetima u vezi sa upravljanjem sredstvima javnog sektora. Ovaj izveštaj je rezultirao sa 15 preporuka, od kojih su tri (3) nove preporuke, jedna (1) je delimično ponovljena i 11 je ponovljenih.

Mi ćemo pratiti (pregledaćemo) ove preporuke tokom revizije sledeće godine.

Dokle o statusu preporuka iz prethodne godine i nivo njihovog sprovođenja, videti poglavlje 4.

2.1 Pitanja koja utiču na revizorsko mišljenje

Pitanje B1 - Potcenjivanje računa potraživanja u GFI-u

Nalaz Član 16. Uredbe MF-br. 01/2017 o godišnjem finansijskom izveštavanju za budžetske organizacije propisuje da su „Budžetske organizacije koje naplaćuju prihode dužne da vode potpunu evidenciju o nenaplaćenim iznosima“.

Računi potraživanja prikazana u GFI-u (6.757.134 €) su potcenjena za 1.418.635 €, kao rezultat nepotpunog prikazivanja nenaplaćenih dugova od takse na obavljanje delatnosti iz prethodnih godina. U GFI-u, u okviru računa potraživanja za takse na obavljanje delatnosti, opština je prikazala samo računi potraživanja za period 2022-2025, u iznosu od 888.280 €, ali ne i računi potraživanja iz ostalih godina. Uprkos činjenici da ova pojava prati opštinu već godinama zaredom i date su preporuke za sprovođenje, opština nije preduzela nikakve mere za tačno izveštavanje i objavljivanje ovih računa.

Do toga je došlo kao posledica nedostatka efikasne koordinacije između Direkcije za ekonomski razvoj i Direkcije za finansije za usklađivanje evidencije o računima potraživanja.

Uticaj Neprikazivanje i netačno obelodanjivanje računa potraživanja utiče na nepravedno i netačno izveštavanje o finansijskim informacijama, odnosno njihovo potcenjivanje u GFI-u.

Preporuka B1 Predsednik Opštine treba da obezbedi jačanje unutrašnjih kontrola, kako bi se poboljšao proces upravljanja, fer prikazivanje i obelodanjivanje računa potraživanja u finansijskim izveštajima.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

Pitanje B2 - Pogrešna klasifikacija rashoda

Nalaz Član 18, stav 3 Finansijskog pravila br. 01/2013/MF o trošenju javnog novca, propisuje da „Rashodi treba da imaju adekvatne kodove, određene Administrativnim uputstvom o planu računovodstva.“ U računovodstvenom planu Trezora su utvrđeni relevantni kodovi i kategorije rashoda koje BO-e moraju primeniti.

Urađena je pogrešna klasifikacije rashoda u ekonomskim kategorijama u iznosu od 282.706 €. Od ovog iznosa, trezor je isplatio po izvršnoj/sudskoj odluci iz kategorije roba i usluga za kategoriju kapitalnih investicija 95.974 €, a za subvencije i transfere 3.548 €. Takođe, iz kategorije roba i usluga, opština je isplatila 183.184 €, za

kategoriju kapitalnih investicija koje se odnose na rekonstrukciju i asfaltiranje lokalnih puteva.

Do toga je došlo zbog lošeg planiranja budžeta i ulaska u obaveze bez dovoljnih finansijskih sredstava.

Uticaoj Isplate izvršene iz neadekvatnih kategorija vode do prikazivanja pogrešnih evidencija u godišnjim finansijskim izveštajima (GFI) opštine, gde podaci za kategorije rashoda nisu tačni i kao takvi pružaju dezorijentišuće informacije korisnicima GFI-a.

Preporuka B2 Predsednik Opštine treba obezbediti da su preduzete sve radnje da se rashodi planiraju u adekvatnim budžetskim izdvajanjima i da se isplata i registracija rashoda vrši prema adekvatnim ekonomskim kodovima.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Ne Slažu se).
Opširnije vidi Dodatak I

Pitanje B3 - Netačno prikazivanje opštinske imovine i zaliha u GFI-u

Nalaz Član 6. Uredbe Ministarstva finansija br. 02/2013 o upravljanju nefinansijskom imovinom u budžetskim organizacijama, stav 3, predviđa da „Kapitalna imovina mora biti registrovana u ISUJFK, dok nekapitalna imovina i zalihe moraju biti registrovane u sistemu „e-imovina“. Član 11. predviđa da „Nefinansijska kapitalna imovina koja je u fazi tekućeg investicija ili u fazi izgradnje mora biti registrovana u računovodstvenom registru u kategoriji tekućih investicija. Nefinansijska kapitalna imovina koja je u fazi tekućeg investicija se ne obezvređuje. Nakon završetka investicionog procesa, nefinansijska kapitalna imovina će biti klasifikovana kao nefinansijska imovina u upotrebi. Obezvređivanje će se takođe primenjivati od trenutka kada je imovina spremna za upotrebu“. Član 22. stav 3. ove uredbe takođe predviđa da „Sva nefinancijska kapitalna i nekapitalna imovina podleže se stopi amortizacije“.

Vrednost kapitalne imovine prikazana u Godišnjem finansijskom izveštaju (GFI), koja je iznosila 25.775.690 €, nije tačno prikazana. To je zato što tri (3) isplate u iznosu od 183.184 € nisu evidentirane u registru imovine. Takođe, osam (8) završenih projekata u iznosu od 360.046 €, iako završeni, još uvek nisu prebačeni u sredstva u upotrebi, u kom slučaju njihova amortizacija nije počela. Ovi projekti se i dalje vode u registrima kao tekuće investicije.

Nekapitalna imovina prikazana u GFI-u u iznosu od 610.307 € nije tačna, jer opština nije primenila obezvređivanje imovine u sistemu e-imovine. Pored toga, imovina nabavljena tokom 2025. godine uopšte nije registrovana u sistemu e-imovine.

Zalihe prikazane u GFI-u u iznosu od 6.509 € nisu tačne. Revizija za 2023. godinu je pokazala da značajna vrednost zaliha u iznosu od 504.118 €, koju je prijavila Popisna komisija, nije evidentirana u opštinskim registrima. Takođe, revizija tokom 2024. godine je pokazala da dve isplate u iznosu od 24.548 € za higijenski materijal nisu evidentirane. Ove isplate, kao ni isplate iz 2025. godine, nisu evidentirane, što ukazuje na nedostatak poboljšanja situacije i nastavak nedostatka kontrole i nepravilnog izveštavanja o zalihama.

Do netačnog vođenja registara imovine i zaliha, kao i njihovo neažuriranje i neevidentiranje, je došlo kao rezultat nedostatka adekvatnog angažovanja odgovornih službenika za imovinu u upravljanju opštinskom imovinom u skladu sa zakonskim zahtevima.

Uticaj

Neažuriranje i neevidentiranje imovine i zaliha u relevantnim registrima utiče na njihovo objektivno i fer prikazivanje u GFI-u, ograničavajući na taj način pružanje potpunih i tačnih informacija.

Preporuka B3

Predsednik Opštine treba da dodatno poveća kontrole kako bi se obezbedilo da službenici za imovinu ažuriraju registar imovine, kao i da evidentiraju svu opštinsku imovinu i zalihe, u skladu sa zakonskim zahtevima, kako bi se obezbedilo tačno i potpuno izveštavanje u GFI-u.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

2.2 Pitanja koja utiču na zaključak o usklađenosti

Pitanje B4 - Nedostatak evidencija o računima potraživanja od takse za obavljanje delatnosti

Nalaz

Finansijsko pravilo 03/2010 o prihodima propisuje zahteve i procedure za evidentiranje, usklađivanje i naplatu sopstvenih prihoda. Član 8 stav 5 ove uredbe precizira da „organizacije za pružene usluge moraju izdati računa sa referentnim brojem, koji se izračunava prema tehničkim uputstvima navedenim u članu 3 Administrativnog uputstva 2007/06“.

Za 14 testiranih uzoraka za račune potraživanja od takse za obavljanje delatnosti u iznosu od 41.700 €, opština ne poseduje izvorne evidencije kao što su račun ili bilo koji drugi dokument kojim se potvrđuje iznos duga prikazan u GFI-u.

Nedovoljan nadzor od menadžmenta nad odgovornim osobljem učinio da se prateće evidencije za vrednost računa potraživanja od takse za obavljanje delatnosti, prikazanih u finansijskim izveštajima, ne tretiraju sa dužnom pažnjom. Kao rezultat toga, ovo pitanje u revizorskim izveštajima se iz godine u godinu ponavlja.

Uticaj

Nedostatak evidencija o računima potraživanja od takse za obavljanje delatnosti može rezultirati netačno u finansijskom izveštavanju i uticati na pouzdanost i tačnost predstavljenih finansijskih informacija.

Preporuka B4

Predsednik Opštine treba da obezbedi da se pojača nadzor nad odgovornim osobljem i da se preduzmu mere za obezbeđivanje dovoljnih dokaza za vrednosti računa potraživanja od taksi za obavljanje delatnosti prikazanih u finansijskim izveštajima.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

Pitanje A1 - Utvrđivanje odstupanja od 30% u okvirnom javnom ugovoru sa jediničnom cenom

Nalaz

Uredba br. 002/2024 o izmeni i dopuni Uredbe br. 001/2022 o javnim nabavkama, član 54, stav 15, predviđa da „Kad god Ugovorni autoritet ne zna indikativne količine, ugovore sa jediničnim cenama, UA mora odrediti težinu na osnovu značaja svake „kategorije usluga /stavki“ kako bi Ugovorni autoritet mogao da odredi koja je ponuda sa najnižom cena U ovim slučajevima se ne primenjuje prag od plus/minus trideset posto (30%), kao što je održavanje automobila, održavanje različite opreme , itd. se ne primenjuje“.

Opština je zaključila javni okvirni ugovor za održavanje i servisiranje vozila 31.07.2025. godine. Prema tenderskoj dokumentaciji, ugovor je

trebalo da bude dodeljen na ponderisanoj osnovi na osnovu jedinične cene.

Ipak, uprkos činjenici da je ugovor zaključen sa jediničnom cenom, predviđeno je i odstupanje od 30%. S obzirom na prirodu ugovora sa jediničnom cenom, odstupanje od 30% nije bilo neophodno. Vrednost ugovora je 249.999 €.

Do toga je došlo kao rezultat neodgovarajuće radnje od strane kancelarija za javne nabavke kako bi zaključila ugovor u skladu sa zakonskim zahtevima.

Uticaoj Određivanje odstupanja od 30% može prouzrokovati prekoračenje vrednosti ugovora i stvoriti rizik od neefikasnog upravljanja ugovora.

Preporuka A1 Predsednik Opštine treba da obezbedi da Kancelarija za javne nabavke zaključuje ugovore u potpunosti u skladu sa zakonskim zahtevima i prirodom postupka javne nabavke.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

Pitanje A2 – Odabir NVO-a nije u skladu sa kriterijumima javnog poziva

Nalaz Opština je 28.09.2025. godine objavila javni poziv za pružanje javne finansijske podrške za finansiranje projekata/programa nevladinih organizacija (NVO) u oblasti poljoprivrede. NVO su mogle da se prijave sa projektima/programima za aktivnosti kao što su: Razvoj poljoprivrede i povećanje poljoprivrednih aktivnosti, Zaštita i briga o životinjama (psi lutalice), Vakcinacija pasa protiv besnila i sterilizacija pasa u vlasništvu lica sa prebivalištem-mestom boravka na teritoriji opštine Gračanica, Sprovođenje kampanje za podizanje svesti građana o odgovornosti prema životinjama i njihovom humanom tretmanu, humano smanjenje broja napuštenih životinja, briga o napuštenim životinjama, sprečavanje zlostavljanja i spasavanje povređenih životinja i očuvanje i unapređenje ribljeg fonda. Pravo na prijavu imale su NVO koje su registrovane u registru nevladinih organizacija Republike Kosovo, sa sedištem na teritoriji opštine Gračanica i koje posluju i registrovane su najmanje dve godine pre datuma objavljivanja Javnog poziva. NVO koja podnosi prijavu mora da dostavi dokaz da se bavi poljoprivrednim aktivnostima godinu dana.

U prijavi projekta/programa, NVO je dužna da opiše kako će sprovesti aktivnosti vezane za ciljeve poziva. Tokom procesa revizije, ustanovili smo da je odbran NVO koja nije ispunila kriterijume navedene u javnom pozivu.

U prijavi koju je podnela NVO, nismo pronašli nikakvo objašnjenje od strane NVO-a o tome kako će se sprovesti potrebne projektne aktivnosti, odnosno:

- Zaštita i briga o životinjama;
- Vakcinacija pasa protiv besnila i njihova sterilizacija;
- Sprovođenje kampanje za podizanje svesti građana o odgovornosti prema životinjama i njihovom humanom postupanju; i
- Očuvanje i unapređenje ribljeg fondova.

Nezavisno od toga, Komisija za procenu je ustanovila da NVO ispunjava kriterijume poziva i preporučio je za finansijsku podršku.

Takođe smo utvrdili da je NVO registrovana kod Ministarstva unutrašnjih poslova (MUP) sa sledećim oblastima: omladina, sport i obrazovanje/obuka, koje nisu direktno povezane sa ciljevima poziva. Dalje, u prijavi, ova NVO je predstavila drugu NVO kao partnera, koja ne ispunjava kriterijume iskustva tražene u pozivu, jer je registrovana kod Ministarstva unutrašnjih poslova 30.04.2025. godine sa sledećim oblastima delatnosti: obrazovanje/obuka, poljoprivreda, kulturno nasleđe, društveni razvoj i ekonomski razvoj. Vrednost ugovora je bila 20.000 €.

Do toga je došlo zato što komisija za procenu nije sprovela proces procene u potpunosti u skladu sa kriterijumima i zahtevima navedenim u javnom pozivu.

Uticaoj Kao rezultat odabira NVO-a koja nije ispunila kriterijume navedene u javnom pozivu, postoji rizik da se ciljevi projekta ne ostvare i da se ne postignu nameravani rezultati.

Preporuka A2 Predsednik Opštine treba da poveća dodatno kontrole i nadzor nad komisijom za procenu, kako bi se obezbedilo da se proces procene projekata sprovodi u potpunosti u skladu sa kriterijumima i zahtevima navedenim u javnom pozivu.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

Pitanje C1 - Neusklađivanje ugovora o radu/akata o imenovanju sa zakonskim zahtevima

Nalaz Član 102 Zakona br. 08/L-197 o javnim službenicima, stav 1, predviđa da „Po stupanju na snagu ovog zakona, sve institucije su dužne da pripreme i dostave aktima o imenovanju i/ili ugovorima o radu na potpisivanje aktuelnim službenicima“, a stav 2 „Akte o imenovanju i/ili ugovore o radu potpisuju sve strane i moraju biti u skladu sa odredbama ovog zakona, Zakona o radu i Zakona o platama u javnom sektoru“.

Član 16 Zakona br. 08/L-196 o platama u javnom sektoru, stav 2, precizira da se „Osnovna plata zaposlenih u javnoj službi utvrđuje prema platnom razredu, odnosno koeficijentu kojem radno mesto pripada, kako je definisano u priložima ovog zakona“.

Od testiranja 70 uzoraka plata zaposlenih, kod 28 njih smo utvrdili da ugovori o radu/akti o imenovanju zaposlenih/službenika u zdravstvenom sektoru nisu ažurirani kako bi odražavali ispravan nivo osnovne plate - koeficijenta. Uprkos činjenici da su plate ovih zaposlenih/službenika obračunate u skladu sa zakonom o platama, to nije praćeno usklađivanjem njihovih ugovora o radu/aktova o imenovanju.

Prema potvrdi koju smo dobili od opštinske direkcije za zdravstvo, oni nastavljaju sa procesom usklađivanja i da je do sada ažurirano otprilike samo polovina ugovora.

Uticao

Ova situacija dovodi do nepoštovanja zakonskih zahteva i stvara nejasnoću, jer ugovor o radu/akt o imenovanju ne prikazuje tačan nivo koeficijenta osnovne plate.

Preporuka C1

Predsednik treba da obezbedi da se ugovori o radu/akti o imenovanju opštinskih nameštenika/službenika ažuriraju i usklađuju u skladu sa zakonskim zahtevima i rokovima.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

Pitanje B5 – Sistemiranje osoblja u sektoru obrazovanja i zdravstva nije u skladu sa ugovorima o radu

Nalaz

Član 17 stav 1 Zakona o radu br. 03/L-212 propisuje da se „Zaposleni raspoređuje na radno mesto za koje je zaključio Ugovor o radu“. U međuvremenu, stav 2 propisuje da se „U slučaju potrebe za restrukturiranjem ili novom organizacijom rada, zaposleni, u skladu sa Ugovorom o radu, može rasporediti na drugo radno mesto koje odgovara njegovoj stručnoj spremi, veštinama i istom nivou plate, u skladu sa Ugovorom o radu“. Član 84 stav 1 ovog Zakona ističe da je „Zaposleni dužan da se pridržava obaveza predviđenih zakonom, Kolektivnim ugovorom i Ugovorom o radu na radnom mestu“. Takođe, prema Organizacionoj strukturi i Uredbi o unutrašnjoj organizaciji Opštinske administracije, utvrđuje se unutrašnja organizacija i način donošenja unutrašnjih akata za sistematizaciju radnih mesta.

Od 70 testiranih uzoraka za plate zaposlenih, u 21 od njih smo identifikovali da obrazovno i zdravstveno osoblje, kao što su: nastavnici, administratori, osoblje za tehničku podršku i održavanje, psiholozi, vozači, nije raspoređeno na svoja radna mesta u skladu sa ugovorom. Sistemiranje osoblja na druge pozicije i direkcije, suprotno

ugovoru o radu, vršeno je putem odluka o privremenoj sistematizaciji sa obrazloženjem povećanja obima posla. Sistemiranje osoblja je izvršeno bez ikakvog određenog roka u odeljenju za obrazovanje i kulturu, domovima kulture, direktoru javnih službi, opštinskoj upravi, direktoru inspekcije, direktoru urbanizma, direktoru ekonomskog razvoja, direktoru zdravstva, kao i predškolskim ustanovama, na pozicijama kao što su: inspektor, administrativna podrška, službenik, službenik za javno informisanje, administrator. Dok je, uprkos sistemiranja, isplata plata za ove službenike izvršena u skladu sa zakonom o platama i ugovorom o radu. Takođe, za 21 identifikovani slučaj, nismo dobili radne ciljeve za 2025. godinu i posledično ni izveštaje o radu. Sa spiskova osoblja koji su nam dostavljeni, pojavljuje se ukupno 262 službenika, od kojih je 228 iz sektora obrazovanja i 34 iz sektora zdravstva koji su raspoređeni na druge pozicije i direkcije.

Prema odgovarajućim službenicima iz opštinske direkcije za obrazovanje i zdravstvo, do toga je došlo zbog nedovoljnog broja odobrenih službenih mesta u određenim odeljenjima, što je onemogućilo zapošljavanje novih zaposlenih srazmerno potrebama opštine.

Uticaj Sistemiranje osoblja ne u skladu sa radnom pozicijom prema ugovorima o radu predstavlja povredu zakonskih zahteva i utiče na nizak nivo odgovornosti i kvaliteta u obavljanju poslova koji proizilaze iz radnog odnosa.

Preporuka B5 Predsednik treba da obezbedi da se obrazovano i zdravstveno osoblje angažuju u skladu sa dužnostima i odgovornostima iz ugovora o radu. Takođe, trebalo bi da postoji usklađivanje između trenutnih pozicija i onih budžetiranih u skladu sa zakonom o budžetskim izdvajanjima koji odgovara potrebama opštine.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Ne Slažu se).
Opširnije vidi Dodatak I

Pitanje B6 - Primena koeficijenta nije u skladu sa zakonom o platama

Nalaz Član 16. Zakona br. 08/L-196 o platama u javnom sektoru, stav 2. precizira: „Osnovna plata službenika u javnoj službi utvrđuje se prema platnom razredu, odnosno koeficijentu, kojem pripada radno mesto utvrđeno u priložima ovog zakona“.

Član 102. Zakona br. 08/L-197 o javnim službenicima, stav 1. predviđa: „Po stupanju na snagu ovog zakona, sve institucije su dužne da pripreme i dostave aktima o imenovanju i/ili ugovorima o radu na potpisivanje sadašnjim službenicima“, a stav 2. „Akte o imenovanju i/ili ugovore o radu potpisuju sve strane i moraju biti u skladu sa

odredbama ovog zakona, Zakona o radu i Zakona o platama u javnom sektoru“.

U jednom (1) slučaju, identifikovali smo da koeficijent na platu nije pravilno i tačno primenjen, prema aneksima zakona o platama u javnom sektoru. U ovom konkretnom slučaju, na opštinskog službenika je primenjen koeficijent 4,8, čime je svrstan u poziciju administrativnog službenika, dok je prema ugovoru o radu službenik imao poziciju i dužnosti koreografa i trebalo je da bude svrstan i plaćen koeficijentom 8 kako se propisuje u prilogu zakona o stvaraocima i izvođačima kulture i umetnosti.

Do toga je došlo kao rezultat slabosti unutrašnje kontrole u pravilnoj i preciznoj primeni koeficijenta određenog prema zakonu o platama i u odražavanju zakonskih zahteva u ugovoru o radu.

Uticaoj Ova situacija uzrokuje nepoštovanje zakonskih zahteva, nejednak tretman i finansijsku štetu za platu opštinskog službenika.

Preporuka B6 Predsednik treba obezbediti da opštinski službenik dobije ispravan koeficijent plate kako je definisano zakonom. Takođe, službenik mora biti retroaktivno nadoknađen za razliku u plati koja nije isplaćena u skladu sa zakonskim zahtevima.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Ne Slažu se).
Opširnije vidi Dodatak I

Pitanje B7 - Kašnjenje u izvršenju obaveza i dodatna isplata izvršnih/sudskih troškova

Nalaz član 39.1 Zakona o upravljanju javnim finansijama i odgovornosti predviđa da je „Ministar finansija budžetske organizacije odgovoran za obezbeđivanje da se svaka validna faktura i zahtev za plaćanje za robu i usluge isporučene i/ili izvedene radove za budžetsku organizaciju plate u roku od trideset (30) kalendarskih dana nakon prijema fakture ili zahteva za plaćanje od nadležne budžetske organizacije“. Takođe, član 40.3 Zakona br. 03/L-048 o upravljanju javnim finansijama i odgovornosti navodi da „Po prijemu konačne odluke ili pravosnažnog naloga suda, Ministarstvo je ovlašćeno i odgovorno da odmah preduzme sve neophodne mere za isplatu odluke ili naloga iz raspoloživih budžetskih izdvajanja; pod uslovom da ako je konačna odluka doneta protiv opštine, samo izdvajanja opštine mogu se koristiti za izvršenje ove odluke“.

U osam (8) slučajeva došlo je do kašnjenja u plaćanju neplaćenih obaveza. Kašnjenja prelaze zakonski rok od 30 dana. Zbog neblagovremenog ispunjenja obaveza, za 2025. godinu, trezor je, prema izvršnim/sudskim rešenjima, izvršio 679.992 € iz opštinskog budžeta. Od toga, glavni dug je iznosio 665.336 €, dok je 14.656 € bilo dodatnih troškova na ime izvršnog/sudskog postupka i kamate.

Do toga je došlo zato što je opština preuzela obaveze bez sprovođenja odgovarajuće analize budžeta.

Uticaj

Kašnjenja u ispunjavanju obaveza prouzrokovala su dodatne troškove; pored vrednosti računa, opština je platila dodatne troškove, uključujući kamatu i druge sudske/izvršne postupke.

Preporuka B7

Predsednik treba obezbediti da se obaveze preuzimaju tek nakon što su budžetska sredstva unapred angažovana i da se finansijske obaveze prema ugovaračima isplaćuju u roku od 30 dana od datuma prijema faktura kako bi se izbegla dodatna plaćanja kamata po osnovu sudskih/izvršnih odluka.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

2.3 Ostala pitanja finansijskog upravljanja i usklađenosti

2.3.1 Kapitalne investicije

Konačni budžet za kapitalne investicije je bio 3.371.035 €, od čega je potrošeno 2.556.186 €. One se odnose na izgradnju lokalnih puteva, izgradnju kanalizacije, izgradnju obrazovnih i zdravstvenih objekata, socijalno stanovanje i uređenje parkova.

Pitanje A3 - Nepotpisivanje planova upravljanja ugovorima

Nalaz član 81. Zakona o javnim nabavkama predviđa da „Naručioci izrađuju plan upravljanja ugovorom i da se o planu upravljanja ugovorne strane dogovore i potpišu pre početka sprovođenja ugovora“. Takođe, član 45. stav 35.4. Uredbe br. 002/2024 o izmeni i dopuni Uredbe br. 001/202 o javnim nabavkama precizira da „Ugovor se izvršava u skladu sa uslovima ugovora i planom upravljanja ugovorom u skladu sa članom 81. ZJN“.

Za pet (5) ugovora identifikovali smo da plan upravljanja naveden u e-nabavci nije potpisan od strana u ugovoru, naime menadžera projekta iz opštine i rukovodioca projekta iz ekonomskog operatera. Ovi ugovori se odnose na:

- Nabavku stomatoloških stolica i prateće opreme, vrednost 39.990 €;
- Rekonstrukciju, rehabilitaciju i proširenje vodovodne i kanizacione mreže u opštini Gračanica, u iznosu od 466.912 €;
- Nabavku vozila prilagođenog za prevoz osoba sa invaliditetom, u iznosu od 59.800 €;
- Nabavku ambulatnog vozila, vrednosti 72.600 €; i
- Nabavku laboratorijskih reagensa, vrednost 82.316 €.

Do toga je došlo kao rezultat slabosti unutrašnje kontrole u nadziranju menadžera projekata da potpišu plan upravljanja i postave ga na platformu za e-nabavke.

Uticaj Nepotpisivanje planova upravljanja ugovorima stvara prostor za neuspeh u upravljanju rizicima koji bi potencijalno mogli nastati tokom sprovođenja ugovora, kao i za izbegavanje odgovornosti stranaka za ispunjavanje ugovornih obaveza.

Preporuka A3 Predsednik treba da obezbedi da planove upravljanja ugovorima potpišu ugovorne strane kao uslov za sprovođenje ugovora i da se objave na platformi za e-nabavke, u skladu sa zakonskim zahtevima.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

Pitanje B8 - Upravljanje ugovorima ne preko platforme za javne nabavke

Nalaz Uredba br. 002/2024 o dopuni i izmeni Uredbe br. 001/2022 o javnim nabavkama, član 70.24 tačka (f) navodi da rukovodilac ugovora mora da obezbedi da se svi zapisi o upravljanju ugovorima pripreme, održavaju i arhiviraju u modulu za upravljanje ugovorima u elektronskom sistemu nabavki.

Rukovodioci ugovora/projekata za 2025. godinu nisu održavali upravljanje ugovorima putem elektronskog sistema za javne nabavke.

Do toga je došlo kao rezultat propusta rukovodilaca ugovora da upravljaju ugovorima putem sistema javnih nabavki.

Uticaj Neuspeh u upravljanju ugovorima putem sistema javnih nabavki može dovesti do neefikasnog upravljanja ugovorima i ne pruža dovoljno mogućnosti menadžmentu da blagovremeno dobije informacije o napretku i izvršenju ugovora.

Preporuka B8 Predsednik treba da zahteva i obezbedi od svih menadžera projekata da se upravljanje ugovorima obavlja putem elektronskog sistema javnih nabavki.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

Pitanje B9 - Nepoštovanje zakonskog roka za prijem tendera

Nalaz Član 44. Zakona o javnim nabavkama, između ostalog, predviđa da „Tokom javne nabavke kojom se sprovodi otvoreni postupak, ugovorni autoritet je dužan da odredi rok za prijem tendera. Kada predmetni ugovor nije javni ugovor velike vrednosti, ne manje od 40 dana“, dok je za ugovore srednje vrednosti prema Smernici br. 002/2024, kojom se dopunjuje i menja Smernica br. 001/2023 o javnim nabavkama, taj rok 20 dana. Takođe, član 46. ovog zakona, između ostalog, predviđa da „Ako postoje okolnosti koje: (i) zahtevaju sprovođenje aktivnosti javne nabavke u hitnim slučajevima; (ii) onemogućavaju poštovanje rokova utvrđenih u članu 44. ovog zakona ili, ako je primenljivo, članu 45. ovog zakona; (iii) ne dovode do hitnih slučajeva predviđenih u članu 35.2.1, ugovorni autoritet može da sprovede javnu nabavku koristeći ubrzane rokove utvrđene u ovom članu“.

Kancelarija za javne nabavke za dve aktivnosti javne nabavke sa otvorenim postupkom za ugovor o snabdevanju nije poštovala zakonski zahtev u vezi sa rokom za prijem ponuda. U ugovoru koji se odnosi na „Nabavku vozila prilagođenog za prevoz osoba sa invaliditetom“, u iznosu od 59.800 €, rok za podnošenje ponuda bio je 10 dana, dok je u ugovoru „Čišćenje, pranje puteva i trotoara, zimsko i letnje održavanje puteva i razne intervencije u opštini Gračanica“ u iznosu od 1.172.455 €, rok za podnošenje ponuda bio 17 dana. U dosijeu

javne nabavke nismo primetili da je postojao bilo koji relevantan razlog koji je naveo opštinu da ne poštuje zakonski rok.

Uprkos činjenici da su rokovi ubrzani i da je prijem vozila bilo krajem 2025. godine od strane komisije za prijem i menadžera ugovora, potvrđujući da je u skladu sa specifikacijama ugovora, tokom fizičkih terenskih pregleda sprovedenih u februaru 2026. godine, ustanovljeno je da je vozilo bilo na popravci u servisu ekonomskog operatera. Takođe je dokazano da vozilo nije bilo osigurano, registrovano ili funkcionalno, te stoga neupotrebljivo. Ova situacija je nastala kao rezultat neispunjavanja tehničkih zahteva za prevoz osoba sa invaliditetom i potrebe za dodatnim intervencijama i popravkama.

Vredi napomenuti da do završetka našeg terenskog revizorskog rada početkom marta 2026. godine, vozilo nije bilo registrovano i funkcionalno za upotrebu od strane lica kojima je bilo namenjeno.

Do toga je došlo kao rezultat nedovoljnih kontrola unutar Kancelarije za javne nabavke kako bi se obezbedilo poštovanje zakonskih zahteva u vezi sa rokom za prijem ponuda/tendera.

Uticaoj

Nepoštovanje zakonskih rokova za prijem ponuda za aktivnosti nabavke sa otvorenim postupkom za ugovore srednje vrednosti, bez dovoljno obrazloženog razloga, može imati efekat ograničavanja konkurencije smanjenjem mogućnosti za ravnopravno učešće zainteresovanih ekonomskih operatera, kao i sprečavanjem blagovremene i potpune pripreme i podnošenja ponuda.

Preporuka B9

Predsednik treba da ojača i dodatno poveća kontrole kako bi se obezbedilo da Kancelarija za javne nabavke u potpunosti poštuje zakonske rokove predviđene za prijem ponuda, kako bi se garantovao pravedan i konkurentan proces u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

2.3.2 Kapitalna i nekapitalna imovina

Vrednost prikazana u GFI za kapitalnu imovinu je 25.775.690 €, nekapitalnu imovinu je 610.307 €, a zaliha je 6.509 €.

Pitanje B10 - Neformiranje posine komisije za nefinansijsku imovine i nesprovođenje popisa

Nalaz

Član 18. Uredbe MF br. 02/2013 o upravljanju nefinansijskom imovinom u budžetskim organizacijama, između ostalog, predviđa da se „Popis imovine sprovodi sa ciljem provere tačnosti, kvaliteta i fizičkog stanja nefinansijske imovine. Budžetske organizacije moraju proveravati nefinansijsku imovinu najmanje jednom godišnje radi provere i procene stvarnog stanja nefinansijske imovine.“

Opština nije formirala popisnu komisiju za opštinsku nefinansijsku imovinu. Shodno tome, popis imovine za 2025. godinu nije završen.

Do toga je došlo kao rezultat nedostatka odgovarajuće kontrole od strane višeg opštinskog menadžmenta za formiranje komisije za popis nefinansijske imovine, koja bi izvršila popis imovine.

Uticaj

Neformiranje popisne komisije za nefinansijsku imovinu opštine i nesprovođenje popisa povećava rizik od njihovog netačnog i nepravednog prikazivanja u finansijskim izveštajima.

Preporuka B10

Predsednik Opštine da preduzme mere za jačanje unutrašnjih kontrola formiranjem posine komisije za nefinansijsku imovinu i da obezbedi da je popis u skladu sa zakonskim odredbama.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

2.3.3 Računi potraživanja

Opština Gračanica je u GFI-u za 2025. godinu obelodanila račune potraživanja u ukupnom iznosu od 6.757.134 €. Ovaj iznos se sastoji od računa potraživanja po osnovi poreza na imovinu u iznosu od 5.140.267 €, računa potraživanja za zakupninu u iznosu od 27.399 €, računi potraživanja po osnovu eksproprijacije opštinskog zemljišta u iznosu od 671.855 €, računi potraživanja po osnovu takse za obavljanje delatnosti u iznosu od 888.280 € i računi potraživanja za inspekcijske kazne u iznosu od 29.333 €. U poređenju sa prethodnom godinom, računi potraživanja za 2025. godinu su povećana za iznos od 1.108.674 €.

Pitanje B11 - Nedostaci u upravljanju računima potraživanjima

Nalaz član 26. Zakona br. 06/L-005 o porezu na nepokretnu imovinu propisuje da „Opština, Ministarstvo finansija i nadležni organi za sprovođenje zakona imaju autoritet i ovlašćenja da naplaćuju neplaćene poreske obaveze koje prelaze iznos od deset (10) €“. Finansijska uredba 03/2010 o prihodima propisuje zahteve i postupke za registraciju, pomirenje i naplatu sopstvenih prihoda.

U 2025. godini, ukupna vrednost računa potraživanja opštine iznosila je 6.757.134 €, od čega se 5.140.267 € (76%) odnosilo na porez na imovinu. U poređenju sa 2024. godinom, porez na imovinu je zabeležio povećanje od 876.827 €, što odražava kontinuirani trend rasta u opštinskoj naplati.

Do toga je došlo kao rezultat nedostatka dovoljnih i kontinuiranih radnji od strane nadležnih odeljenja u pokušaju naplate dugova, kao i nedostatka strategije naplate.

Uticaj Nerealizacija planiranih prihoda povećava rizik od neuspeha projekata planiranih iz sopstvenih sredstava. Zastarevanje računa potraživanja otežava ili čak onemogućava njihovu naplatu.

Preporuka B11 Predsednik treba da obezbedi jačanje unutrašnjih kontrola za upravljanje potraživanjima, kao i povećanje efikasnosti njihove naplate. Takođe, treba analizirati uzroke povećanja računa potraživanja i izraditi strategiju za njihovu naplatu, uključujući preduzimanje potrebnih pravnih radnji za naplatu.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

3 Sažeta informacija o planiranju i izvršenju budžeta

Uzeli smo u obzir izvore budžetskih sredstava, rashod sredstava i prihode prikupljene po ekonomskim kategorijama. To je istaknuto u sledećim tabelama:

Tabela 1. Rashodi po izvorima budžetskih sredstava (u €)

Opis	Početni budžet	Konačni budžet ⁵	Rashodi za 2025. godinu	Rashodi za 2024. godinu	Rashodi za 2023. godinu
Izvori sredstava	9.753.348	10.824.736	9.848.863	9.323.960	9.318.337
Vladini grantovi – Budžet	7.024.142	7.022.255	6.998.486	6.395.178	6.698.911
Preneto iz prošle godine	0	1.072.956	779.068	1.064.284	655.381
Sopstveni prihodi	2.729.206	2.729.206	2.070.990	1.857.532	1.964.046
Spoljne donacije	0	319	319	6.966	0

Konačni budžet u poređenju sa početnim budžetom povećan je za 1.071.388 €. Ovo povećanje je rezultat sopstvenih prihoda prenetih iz prethodnih godina u iznosu od 1.072.956 €, povećanja od donacija u iznosu od 319 € i smanjenja budžeta od vladinog granta u iznosu od 1.887 €.

Opština je potrošila oko 91% konačnog budžeta, što predstavlja dobar budžetski učinak.

Tabela 2. Rashodi sredstava po ekonomskim kategorijama (u €)

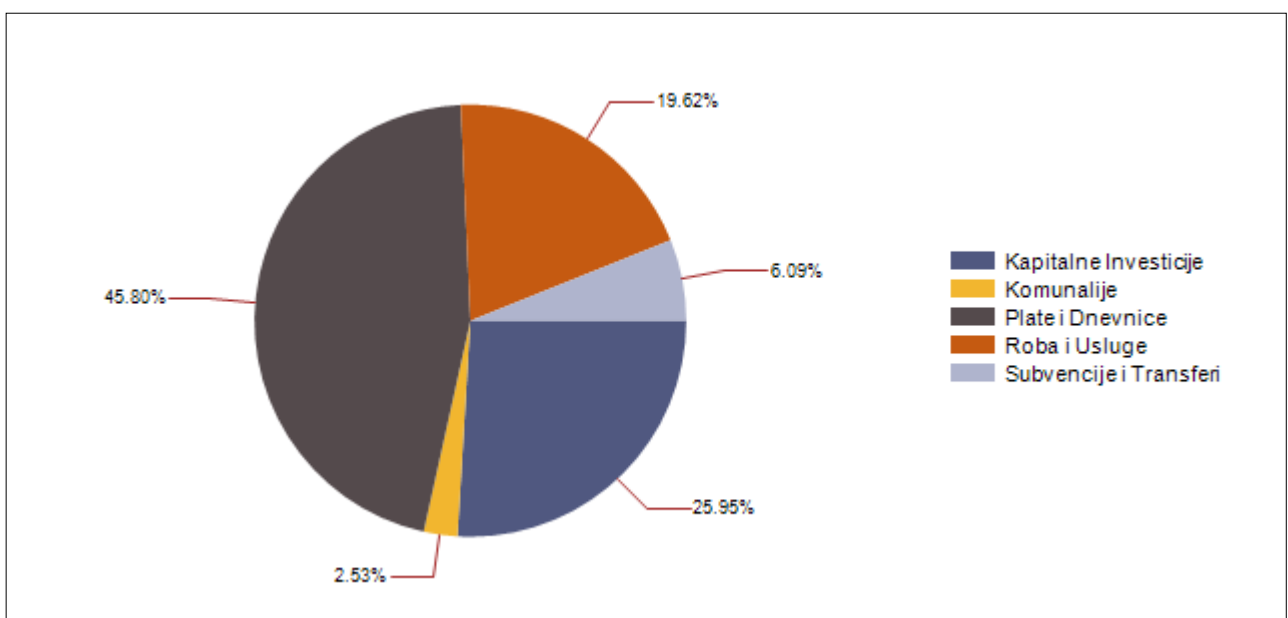
Opis	Početni budžet	Konačni budžet	Rashodi za 2025. godinu	Rashodi za 2024. godinu	Rashodi za 2023. godinu
Rashodi sredstava po ekonomskim kategorijama	9.753.348	10.824.736	9.848.863	9.323.960	9.318.337
Plate i dnevnice	4.513.068	4.511.181	4.511.179	3.987.321	3.713.663
Robe i usluge	1.817.292	1.949.439	1.932.532	1.964.523	1.866.939
Komunalije	214.000	248.862	248.862	264.851	226.781
Subvencije i transferi	410.859	654.773	600.104	663.854	425.150
Kapitalne investicije	2.708.683	3.371.035	2.556.186	2.443.410	3.085.803
Rezerve	89.446	89.446	0	0	0

Objašnjenja za budžetske izmene u ekonomskim kategorijama data su u nastavku:

Konačni budžet za plate i dnevnice, vladinom odlukom, smanjen je za 1.887 € u poređenju sa početnim budžetom. Konačni budžet za robe i usluge povećan je za 132.147 €. Ovo povećanje dolazi kao povećanje od neutrošenih sopstvenih prihoda iz 2024. godine. Rashodi iz ove kategorije, između ostalog, odnose se na plaćanja za snabdevanje, informaciono-tehnološku opremu, održavanje i servisiranje, čišćenje objekata, održavanje i čišćenje puteva. Trezor je, iz ove kategorije, prema izvršnim odlukama, isplatio ukupno 99.522 €, od čega 95.974 €, za kapitalne investicije kao rezultat neblagovremenog plaćanja računa, kao i 3.548 € za subvencije i transfere.

Konačni budžet za komunalije povećan je za 34.862 €, od neutrošenih sopstvenih prihoda iz 2024. godine.

Konačni budžet za subvencije povećan je za 243.914 €. Ovo povećanje dolazi kao povećanje nepotrošenih sopstvenih prihoda iz 2024. godine. Rashodi se odnose na isplate izvršene za podršku nevladinim organizacijama, pojedincima i građanima sa socijalnim potrebama. Konačni budžet za kapitalne izdatke u poređenju sa početnim budžetom povećan je za 662.352 €. Ovo povećanje dolazi kao rezultat prenosa nepotrošenih sopstvenih prihoda iz 2024. godine za 662.033 €, kao i povećanja od donacija za 319 €. Rashodi iz ove kategorije, između ostalog, odnose se na isplate izvršene za kapitalne projekte kao što su izgradnja lokalnih puteva, regulisanje vodosnabdevanja i kanalizacije, izgradnja objekata i sportskih terena. Vredi napomenuti da je trezora, iz ove kategorije, na osnovu izvršnih/sudskih odluka, izvršila isplate u iznosu od 580.470 €, za fakture koje opština nije platila u zakonski predviđenim rokom.

Prihodi realizovani u 2025. godini iznosili su 2.620.784 €. Oni se odnose na prihode od poreza na imovinu, prihode od građevinskih dozvola, administrativne takse, prihode od poslovnih aktivnosti, prihode od zakupnine itd. Takođe, za 2025. godinu, opština je ostvarila prihode od saobraćajnih kazni i sudskih kazni u ukupnom iznosu od 423.101 €. Ovi prihodi nisu uključeni u tabelu ispod jer ih planiraju i sprovode resorna ministarstva.

Tabela 3. Prihodi (u €)

Opis	Početni budžet	Konačni budžet	Primanja 2025.	Primanja 2024.	Primanja 2023.
Ukupno prihodi	2.729.206	2.729.206	2.620.784	2.515.547	2.654.690
Poreski prihodi	1.228.519	1.228.519	1.227.678	1.244.362	1.140.949
Neporeski prihodi	1.500.687	1.500.687	1.393.106	1.270.917	1.513.740
Ostali prihodi	0	0		268	

4 Napredak u sprovođenju preporuka

Izveštaj o reviziji za javne oglede iz 2024. godine rezultirao je sa 18 preporuka. Opština je pripremila Akcioni plan u kojem je navedeno kako će sprovesti date preporuke. Izveštaj o reviziji za 2024. godinu razmatran je na sednici Skupštine opštine. Do kraja naše revizije, pet (5) preporuka je sprovedeno, jedna (1) više nije bila primenljiva, jedna (1) je delimično sprovedena, a 11 preporuka još uvek nije sprovedeno, kao što je prikazano na grafikonu 2 ispod.

Za potpuniji opis preporuka i načina na koji su one rešene, pogledajte Tabelu 4 (ili Tabelu preporuka).

Grafikon 2. Napredak u sprovođenju preporuka iz prethodne godine

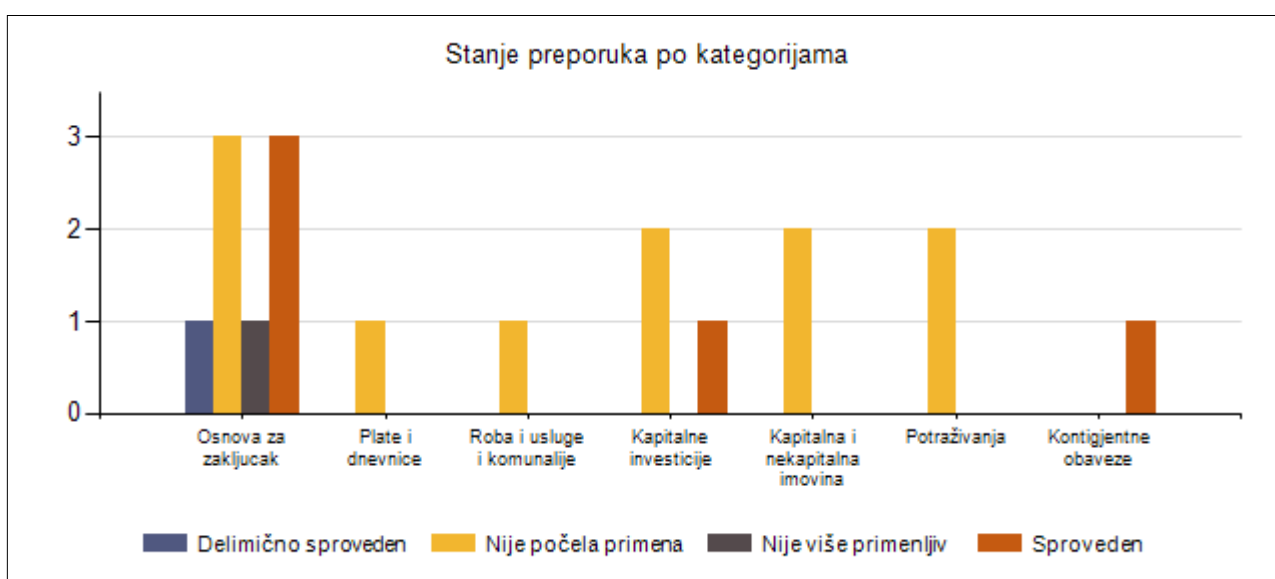

Tabela 4. Sažetak preporuka iz prethodne godine

Br.	Delokrug revizije	Preporuke za 2024. godinu	Preduzete mere	Status
1.	Osnova za zaključak	Predsednica Opštine treba da obezbedi da za račune potraživanja prikazane u GFI-u, opština poseduje izvorne dokaze koji potvrđuju iznos duga.	Takođe i za 2025. godinu, opština nije bila u mogućnosti da nam dostavi dokumentaciju koja potvrđuje vrednosti računa potraživanja prikazane u njihovoj evidenciji.	Sprovođenje nije počelo.

2.	Osnova za zaključak	Predsednica Opštine treba da obezbedi da se ugovori o radu/akti o imenovanju opštinskih službenika/funkcionera ažuriraju i usklađuju u skladu sa zakonskim zahtevima i rokovima.	Iako je opština preduzela mere za sprovođenje preporuke, našim revizorskim testiranjem smo i dalje identifikovali takve slučajeve u zdravstvenom sektoru.	Delimično sprovedeno
3.	Osnova za zaključak	Predsednica Opštine treba da obezbedi da opštinski službenik dobije ispravan koeficijent plate kako je definisano zakonom. Takođe, službenik treba retroaktivno da bude nadoknađen za razliku u plati koja nije isplaćena u skladu sa zakonskim zahtevima.	Opština nije preduzela nikakve mere da sprovede preporuku tokom 2025. godine.	Sprovođenje nije počelo.
4.	Osnova za zaključak	Predsednica Opštine treba obezbediti da se obaveze preuzimaju tek nakon što su budžetska sredstva prethodno angažovana i da se finansijske obaveze prema ugovaračima isplaćuju u roku od 30 dana od datuma prijema računa kako bi se izbegla dodatna plaćanja kamata po osnovu sudskih/izvršnih odluka.	Čak i 2025. godine situacija je bila ista po ovom pitanju.	Sprovođenje nije počelo.
5.	Osnova za zaključak	Predsednica Opštine treba obezbediti da će kancelarija za javne nabavke pratiti sve korake za obradu isplata kako je utvrđeno Finansijskim pravilom za trošenje javnog novca.	Nije primenljivo.	Više nije primenljivo
6.	Osnova za zaključak	Predsednica Opštine treba da obezbedi da Kancelarija za javne nabavke u potpunosti sprovodi zakonske zahteve prilikom pokretanja i zaključivanja javnih okvirnih ugovora, tako što neće koristiti ove ugovore o radu za projekte građevinske prirode.	Nismo naišli na takve slučajeve tokom našeg revizorskog testiranja za 2025. godinu.	Sprovedeno
7.	Osnova za zaključak	Predsednica Opštine treba da obezbedi da se opštinski službenici redovno evidentiraju u registru prisustva na radnom mestu i da se to dokazuje kroz izveštaje.	Nismo naišli na takve slučajeve tokom našeg revizorskog testiranja za 2025. godinu.	Sprovedeno
8.	Osnova za zaključak	Predsednica Opštine treba da preduzme neophodne mere kako bi se obezbedilo da je baza podataka poreza na imovinu popunjena svim	U vezi sa ovom preporukom, moramo naglasiti da Ministarstvo	Sprovedeno

		ličnim brojevima poreskih obveznika. Ažuriranje podataka u Protax-u treba da se vrši redovno.	finansija nije dostavilo opštini bazu podataka poreza na imovinu sa ličnim brojevima, zbog, kako ističu, nekih izmena koje su se vršile u sistemu.	
9.	Plate i dnevnice	Predsednica Opštine treba da obezbedi da se zaposleni u obrazovanju i zdravstvu angažuju u skladu sa dužnostima i odgovornostima iz ugovora o radu. Takođe, trebalo bi da stvara usklađivanje između trenutnih pozicija i onih budžetiranih u skladu sa zakonom o budžetskim izdvajanjima koji odgovara potrebama opštine.	Ista situacija se dogodila i 2025. godine.	Sprovođenje nije počelo.
10.	Robe, usluge i komunalije	Predsednica treba da obezbedi da se preduzmu sve mere za planiranje rashoda u odgovarajućim budžetskim izdvajanjima (ili da se sredstva preraspodele kada je to potrebno i moguće), i da se plaćanja i evidentiranje rashoda vrše u skladu sa odgovarajućim ekonomskim kodovima.	I tokom 2025. godine bilo je pogrešnih klasifikacija rashoda po ekonomskim kategorijama.	Sprovođenje nije počelo.
11.	Kapitalne investicije	Predsednica treba da obezbedi da se sprovođenje javnih okvirnih ugovora sa jediničnim cenama vrši u potpunosti u skladu sa strukturom ponderisanja navedenom u ugovoru. U slučaju prekoračenja ponderisanja u određenim kategorijama, snabdevanje/sprovođenje treba da bude zabranjeno samo za te kategorije, a da se sa ostalim delovima ugovora nastavi dok se ugovor u potpunosti ne ispuni.	Nismo identifikovali takve slučajeve za 2025. godinu.	Sprovedeno
12.	Kapitalne investicije	Predsednica Opštine treba da zahteva od svih menadžera projekata da obezbede da se upravljanje ugovorima obavlja putem elektronskog sistema javnih nabavki.	I tokom 2025. godine, postoje i dalje nedostaci u upravljanju ugovorima putem modula za elektronske nabavke.	Sprovođenje nije počelo.
13.	Kapitalne investicije	Predsednica Opštine treba da ojača i poveća kontrole kako bi se	Naišli smo na dva takva slučaja	Sprovođenje nije počelo.

		obezbedilo da Kancelarija za javne nabavke u potpunosti poštuje zakonske rokove predviđene za prihvatanje ponuda, kako bi se garantovao pravedan i konkurentan proces u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.	tokom 2025. godine.	
14.	Imovina	Predsednica Opštine treba da poveća kontrole kako bi se obezbedilo da službenici za nekretnine ažuriraju registar nepokretnosti, kao i da evidentiraju svu opštinsku imovinu i zalihe, u skladu sa zakonskim zahtevima.	Situacija ostaje ista do 2025. godine.	Sprovođenje nije počelo.
15.	Imovina	Predsednica treba da preduzme mere za jačanje unutrašnjih kontrola, kako bi se obezbedilo da odbor za popis nefinansijske imovine sprovodi popis u skladu sa zakonskim odredbama.	Za 2025. godinu nije formirana komisija za popis imovine i kao rezultat toga, popis imovine nije sproveden.	Sprovođenje nije počelo.
16.	Računi potraživanja	Predsednica treba da obezbedi jačanje unutrašnjih kontrola, kako bi se poboljšao proces upravljanja, fer prikazivanje i obelodanjivanje računa potraživanja u finansijskim izveštajima.	Ista situacija se nastavlja i za 2025. godinu, jer postoji potcenjivanje računa potraživanja.	Sprovođenje nije počelo.
17.	Računi potraživanja	Predsednica treba da obezbedi jačanje unutrašnjih kontrola za upravljanje računima potraživanjima, kao i povećanje efikasnosti njihove naplate. Takođe, treba analizirati uzroke povećanja računa potraživanja i izrade strategije za njihovu naplatu, uključujući preuzimanje potrebnih pravnih radnji za naplatu.	Ista situacija se nastavila i 2024. godine, jer su utvrđeni nedostaci u vezi sa upravljanjem potraživanjima u pogledu naplate.	Sprovođenje nije počelo.
18.	Kontingentne obaveze	Predsednik mora da obezbedi da se prilikom pripreme GFI-a, kontingentne obaveze procenjuju i prikazuju sa tačnim vrednostima.	Iz naših testiranih uzoraka primetili smo da su kontingentne obaveze pravilno prikazane u računovodstvenim evidencijama i u GFI.	Sprovedeno

Vlora Spanca, generalna revizorka

Lavdim Maxhuni, direktor revizije

Fljorim Beqiri, vođa tima

Mexit Ferati, član tima

Jetmira Isufi, članica tima

Prilog I: Potvrdno pismo / Tabela za komentare BO-a u vezi revizijskog izveštaja

Pitanje	Komentari BO	Gledište NKR -a
<p>Pitanje B2 - Pogrešna klasifikacija rashoda</p>	<p>U nalazu ste naveli da je opština isplatila 183,184.00€ iz kategorije roba i usluga za kategoriju kapitalnih investicija koje se odnose na rekonstrukciju i asfaltiranje lokalnih puteva.</p> <p>Ovom primedbom na Vaš nalaz želim da naglasim da nije bilo u pitanju rekonstrukcija i asfaltiranje lokalnih puteva, već se radilo o krpljenu udarnih rupa na lokalnim putevima što stoji u zahtevu za rezervaciju sredstava i u izveštaju projekt menadžera da se radilo o renoviranju (krpljenju rupa) na lokalnim putevima što podrazumeva rekonstrukciju (održavanje). Po katalogu za ekonomske kodove koji imamo stoji da održavanje i popravke nisu kapitalne investicije gde se krpljenje udarnih rupa smatra održavanjem lokalnih puteva.</p> <p>Dana 11.09.2023 godine održan je seminar na temu Presentacija ažuriranog računovodstvenog plana i vodiča za računovodstveni plan koji se organizovao od strane Ministarstva Finansija, Rada i Transfera uz podršku programa USID-a za ekonomsku upravu na Kosovu gde su prerezantovane promene u Računovodstvenom planu za ekonomske kategorije kao i za opis za svaki ekonomski kod u vodiču za Računovodstveni plan.</p> <p>U prilogu Vam dostavljamo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zahtev za rezervaciju sredstava gde se vidi da se radi o krpljenju rupa - Izveštaj projekt menadžera gde je naveo da se radi o krpljenju rupa - Pozivno pismo sa agendom o održanom seminaru 	<p>Projekat rekonstrukcije i asfaltiranja lokalnih puteva čini jedan kapitalni projekat, koji je planiran Zakonom o budžetu. Iz tog razloga, ugovor koji je zaključila kancelarija za javne nabavke je ugovor o radovima i odnosi se na kapitalna ulaganja, dok održavanje i popravka puteva spadaju u kategoriju roba i usluga. Štaviše, pozicija „popravka asfaltnih rupa“, koju pominjete, nije predviđena u okviru predmeta i predračuna i ovog ugovora. Iz situacija završenih radova koji su isplaćeni iz kategorije robe i usluga, jasno se vidi da su izvedeni radovi koji se odnose na:</p> <p>obeležavanje nove trase i mostova prema projektu, kao i geodetsko praćenje elemenata puta tokom izvođenja radova, iskop zemljišta, uklanjanje postojećeg asfalta, nabavku materijala i radove na završnom sloju peska (0-1) mm pre asfaltiranja, nabavku, prevoza i polaganje mašinom za završnu obradu nosećeg sloja od asfalta BNS 16 debljine d = 8 cm u zbijenom stanju, nabavku, transport i polaganje mašinom za završnu obradu nosećeg sloja od asfalta BNS 22 debljine d = 10</p>

	<p>- Kopiju Računovodstvenog plana za ekonomske kategorije kao i opis za kod 31230 Lokalni putevi gde stoji da su iz ovog koda isključeni troškovi redovnog održavanja i popravke, koji se klasifikuju kao roba i usluge.</p>	<p>cm u kompaktnom stanju. Nabavku, transport i polaganje mašinom za završnu obradu ukidajućeg sloja od rastopljenog asfalta AB 11 debljine d = 5 cm u kompaktnom stanju.</p> <p>Nijedan od ovih radova se ne odnosi na robe i usluge, odnosno za održavanje i popravku puteva, nego za radove.</p> <p>Nalaz i preporuka ostaju nepromenjeni.</p>
<p>Pitanje B5 – Sistemiranje osoblja u sektoru obrazovanja i zdravstva nije u skladu sa ugovorima o radu</p>	<p>Zbog činjenice da obrazovanje po srpskom sistemu predstavlja i političko pitanje, Opština Gračanica ima za osnovni cilj da pomaže rad predškolskih ustanova, osnovnih i srednjih škola na svojoj teritoriji u tehničkom smislu, dok sa druge strane nema pravo da imenuje direktore škola niti nastavno osoblje koje rade po srpskom sistemu. Na teritoriji opštine Gračanica postoji 9 osnovnih i 8 srednjih škola koje rade po srpskom sistemu, dok je samo jedna škola po kosovskom sistemu ali svu nadležnost nad tom školom ima Opština Priština (uposlavanje radnika, nadzor i upravljanje).</p> <p>Stoga radnici obrazovanja Opštine Gračanica ne mogu da obavljaju poslove u školama koji rade po drugom sistemu. Iz tih razloga, kao i zbog činjenice da Opština Gračanica nema dovoljno visoko kvalifikovanog kadra za rad u opštinskim odeljenjima i službama, osoblje zaposleno u Odeljenju za obrazovanje i Odeljenju za zdravstvo je privremeno raspoređeno u skladu sa potrebama i stručnoj spremi. Primer: pravници u odeljenjima za katastar, urbanizam, inspekciju, inženjeri u odeljenju za urbanizam i slično, kao i privremeno raspoređivanje pomoćnog osoblja u zdravstvu i administratora.</p> <p>Opština Gračanica očekuje završetak Edukativnog centra koji će biti namenjen deci za edukaciju i držanje vannastavnih aktivnosti.</p>	<p>Opština je dala samo obrazloženja bez ikakvih dokaza koji bi promenili naš nalaz.</p> <p>Nalaz revizije se uzastopno ponavlja.</p> <p>Nalaz i preporuka ostaju nepromenjeni.</p>

	<p>Opština Gračanica će nastojati da u narednom periodu, jedan deo nastavog kadra angažuje za dodatnu i vannastavnu aktivnost u okviru Edukativnog centra.</p> <p>Opština će nastojati da u narednom periodu sistematizuje navedeno osoblje u skladu sa ugovorima o radu.</p>	
<p>Pitanje B6 - Primena koeficijenta nije u skladu sa zakonom o platama</p>	<p>Ova pitanje je jos u fazi razmatranja iz nekoliko razloga:</p> <p>1. Ne postoji insitucija takvog tipa u Opštini Gračanica u kojoj bi on mogao da radi kao stvaralac i izvodjač umetnosti i kulture,</p> <p>2. Takva pozicija ne postoji i nije predvidjena ni kategorizacijom a ni pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnika . On se kod nas vodi kao službenik.</p> <p>Nije klasifikovan kao izvodjač i stvaralac umetnosti i ne obavlja poslove koreografa, ne stvara koreografije, njegov posao je administrativni,</p> <p>3. Pre stupanja na snagu ovog zakona o platama nije postojala velika razlika u koeficijentu a ni u opisu poslova,</p> <p>4. Službenik nema adekvatnu stručnu spremu za stvaraoca i izvodjača umetnosti i kulture (potrebna je neka umetnicka škola ili fakultet Umetnosti). Ima diplomu Master iz oblasti iz javne uprave i diplomatije.</p> <p>Iz gore navedenih razloga još uvek nisu preduzeti koraci u rešavanju ovog problema.</p> <p>Još uvek se traži adekvatno rešenje.</p> <p>U prilogu ovih tvrdnji u nastavku Vam prosledjujem:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Odluku o kategorizaciji javnih sluzbenika u Odeljenju za obrazovanje i kulturu -Pravilnik o unutrasnjoj organizaciji Doma kulture -Strucna sprema zaposlenog 	<p>Opština je, u Akcionom planu za sprovođenje preporuka za 2024. godinu, naglasila da će, nakon usvajanja pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, pokušati da uskladi radno mesto u pitanju.</p> <p>Međutim, uprkos odobrenju ovog pravilnika tokom 2025. godine, situacija se nije promenila i radno mesto zaposlenog sa zvanjem koreografa nije usklađeno sa Zakonom o platama.</p> <p>Nalaz i preporuka ostaju nepromenjeni.</p>

1667/ps 22-04-2026

ОПШТИНА ГРАЧАНИЦА
KOMUNA E GRAÇANICËS
MUNICIPALITY OF GRACANICA

POTVRDNO PISMO

O saglasnosti sa nalazima Generalnog Revizora na Izveštaju revizije za 2025 godinu kao i za sprovođenje preporuka

Za: Nacionalnu Kancelariju Revizije:

Poštovani,

Preko ovog pisma, potvrđujem da:

- sam primio nacrt izveštaja Nacionalne Kancelarije Revizije o Reviziji Finansijskih Izveštaja Opštine Gračanica, za godinu završno sa 31. decembrom 2025. (u daljem tekstu "Izveštaj");
- Delimično se slažem sa nalazima i preporukama i u nastavku dostavljam komentare i primedbe u vezi sa sadržajem nacrta izveštaja dobijenih od strane nadležnih odeljenja-službi,
- u roku od 30 dana od prijema Završnog izveštaja, dostaviti akcioni plan za sprovođenje preporuka, koji će uključiti vremenske rokove i osoblje koje je odgovorno za njihovo sprovođenje.

Novak Živić
Predsednik Opštine Gračanica,
Datum: 22.04.2026, Gračanica

Dodatak II: Objašnjenje u vezi različitih vrsta mišljenja koje primenjuje NKR i drugih delova revizorskog izveštaja

Izveštaj revizora o finansijskim izveštajima⁶ treba da sadrži mišljenje o finansijskim izveštajima, zasnovano na zaključcima izvedenim iz dokaza prikupljenih tokom revizije. Kada se revizija sprovodi radi procene takođe usklađenosti sa drugim zakonodavstvom i propisima, revizori imaju dodatnu odgovornost da izveštavaju o usklađenosti sa autoritetima⁷, rezultirajući sa zaključkom o usklađenosti.

Da bi se došlo do zaključka da li je mišljenje o finansijskim izveštajima modifikovano ili nemodifikovano, revizor treba da bude uveren da rezultati revizije uključuju, ili ne uključuju, materijalne ili sveobuhvatne pogrešne iskaze, ili takve moguće pogrešne iskaze, kao što bi se očekivalo u slučaju ograničenja delokruga.

Pogrešan iskaz je razlika između prijavljenog iznosa, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja stavke finansijskog izveštaja i kolicne, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja potrebnog da bi stavka bila u skladu sa važećim okvirom finansijskog izveštavanja. Pogrešni iskazi mogu nastati zbog greške ili prevare.

(odvojeno od ISSAI 200)

Oblik mišljenja

Nemodifikovano mišljenje

Formuliše se kada se ne otkriju pogrešni iskazi ili neusklađenosti; kada se otkriju pogrešne iskaze ili neusklađenosti, bilo pojedinačno ili zbirno, ali nisu jednake ili prelaze nivo materijalnosti za finansijske izveštaje u celini; ili kada pogrešan/i iskaz(i) i/ili neusklađenosti otkrivene u okviru određene klase transakcija nisu jednake ili prelaze donji nivo materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija. Takođe se formuliše ako ne postoji ograničenje delokruga ili kada ograničenje obima ne vodi do izbegavanja materijalnog/ih iskaza ili i/ili neusklađenost(i).

Ograničenje delokruga nastaje kada revizor nije u mogućnosti da prikupi dovoljno revizorskih dokaza da zaključi da finansijski izveštaji u celini ne sadrže značajan pogrešan iskaz.

Revizor treba da izrazi **nemodifikovano mišljenje** ako dolazi do zaključka da su finansijski izveštaji pripremljeni, u svim značajnim aspektima, u skladu sa važećim finansijskim okvirom.

Modifikacija mišljenja u izveštaju revizora

Revizor treba da modifikuje mišljenje u izveštaju revizora ako se utvrdi da, na osnovu dokaza dobijenih revizijom, finansijski izveštaji u celini ne sadrže materijalne pogrešne iskaze i/ili neusklađenosti, ili nije u mogućnosti da prikupi dovoljno revizorskih dokaza da zaključi da finansijski izveštaji u celini ne sadrže materijalne pogrešne iskaze i/ili neusklađenosti.

Modifikovano mišljenje može biti:

- Kvalifikovano,
- Negativno, ili
- Uzdržavanje od mišljenja

Kvalifikovano mišljenje

Formuliše se kada su otkrivene pogrešne iskaze i/ili neusklađenosti, bilo pojedinačno ili zajedno, koje su jednake ili prevazilaze nivo materijalnosti za finansijske izveštaje u celini; ili kada je pogrešna iskaza i/ili neusklađenosti otkrivena u okviru određene klase transakcija jednaka ili prevazilazi najniži nivo materijalnosti utvrđen za ovu klasu transakcija. Takođe se formuliše ako postoji ograničenje obima, što možda neće dovesti do izbegavanja materijalnih pogrešnih iskaza.

Negativno mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešne izjave i/ili neusklađenosti, pojedinačno ili zajedno, koje su sveobuhvatno iznad nivoa materijalnosti za finansijske izveštaje u celini; ili kada su pogrešne izjave i/ili neusklađenosti otkrivene unutar određene klase transakcija sveobuhvatno iznad najnižeg nivoa materijalnosti utvrđenog za tu klasu transakcija.

„Sveobuhvatno“ je pojam koji se koristi, u kontekstu pogrešnih iskaza i/ili neusklađenosti, da bi se opisali efekti pogrešnih iskaza i/ili neusklađenosti na finansijske izveštaje; ili mogući efekti pogrešnih iskaza i/ili neusklađenosti na finansijske izveštaje, ako ih ima, koji nisu otkriveni zbog nemogućnosti pribavljanja dovoljnih odgovarajućih revizorskih dokaza. Sveobuhvatni efekti na finansijske izveštaje su oni koji, po rasuđivanju revizora:

- a) nisu ograničeni na posebne elemente, račune ili stavke finansijskih izveštaja;
- b) ali ako su ograničeni, predstavljaju ili bi mogli predstavljati značajan deo finansijskih izveštaja; ili
- c) što se tiče obelodanjivanja, su neophodni za razumevanje finansijskih izveštaja od strane korisnika

Uzdržavanje od mišljenja

Formuliše se kada je ograničenje delokruga, tj. kada je nemogućnost pribavljanja dovoljnih odgovarajućih revizorskih dokaza, materijalne i sveobuhvatne prirode.

Paragrafi o isticanju pitanja i paragrafi o drugim pitanjima u izveštaju revizora

Ako revizor smatra da je potrebno skrenuti pažnju korisnika na pitanje predstavljeno ili obelodanjeno u finansijskim izveštajima koje je i važno i fundamentalno za njihovo razumevanje finansijskih izveštaja, ali postoje dovoljni odgovarajući dokazi da to pitanje ne sadrži materijalno pogrešan iskaz u finansijskim izveštajima, revizor treba da uključi paragraf o isticanju pitanja u svoj izveštaj. Paragraf o isticanju pitanja treba da se odnosi samo na informacije predstavljene ili obelodanjene u finansijskim izveštajima.

Paragraf o isticanju pitanja treba da:

- bude uključen odmah nakon mišljenja;
- budenaslovljen „Isticanje pitanja“ ili drugim odgovarajućim naslovom;
- sadrži jasnu referencu na pitanje koje se ističe i ukazuje gde se u finansijskim izveštajima mogu naći relevantna objašnjenja koja u potpunosti opisuju pitanje; i
- ukazuje da mišljenje revizije nije modifikovano u odnosu na pitanje koje se ističe.

Ako revizor smatra da je potrebno komunicirati neko pitanje, osim onog koje je predstavljeno ili obelodanjeno u finansijskim izveštajima, koje je, po revizorovom mišljenju, važno za korisnike u razumevanju revizije, revizorskih odgovornosti ili izveštaj revizije, i pod uslovom da to nije zabranjeno zakonom ili propisom, treba pripremiti paragraf pod nazivom „Ostala pitanja“ ili drugi podobniji naslov. Ovaj paragraf treba da se pojavi odmah nakon mišljenja i nakon bilo kog paragrafa sa isticanjem pitanja.

Završne napomene

- ¹ Usklađenost sa autoritetima – poštovanje svih relevantnih zakona, pravila, propisa, standarda i dobrih praksi u javnom sektoru
- ² Ostali izveštaji su zahtev člana 8 Uredbe 01/2017 o godišnjem finansijskom izveštavanju.
- ³ Kolektivno se naziva usklađenost sa autoritetima
- ⁴ Pitanje A i Preporuka A - označavaju nova pitanja i preporuke
Pitanje B i Preporuka B - označavaju pitanja i preporuke koja se ponavljaju
Pitanje C i Preporuka C - označavaju delimično pitanja i preporuke koja se ponavljaju.
- ⁵ Konačni budžet – budžet koji je usvojila Skupština, a zatim ga je prilagodilo Ministarstvo finansija
- ⁶ Finansijski izveštaji u javnom sektoru takođe uključuju izveštaj(e) o izvršenju budžeta
- ⁷ Usklađenost sa autoritetima: usklađenost sa zakonima, propisima, standardima ili dobrim praksama.